

Atkreipiame dėmesį

Mielieji, informuojame, kad šiemet Švenčiausiosios Trejybės atlidai Gervėčiuose vyks gegužės 22 dieną. Šių atlidų metu bus paminėtas ir Gervėčių parapijos klebono Leono Nestiuko kunigavimo Gervėčiuose dvidešimtmetis. Tikimės, kad dalyvaus ir Gardino vyskupas Aleksandras Kaškevičius bei Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas. Visus norinčius maloniai kviečiame dalyvauti atlidų iškilmėse.

Atkreipiame dėmesį, kad tuo metu jau turėtų kursuoti maršrutinis autobusas Vilnius – Girios iš Vilniaus autobusų stoties, kaip ir anksčiau, kuris šiuo metu laikinai nekursuoja, vyksta derinimai Baltarusijoje, Minske. Iš Lietuvos pusės viskas jau sutvarkyta. Šį maršrutą aptarnaus Šalčininkų autobusų parkas.

Tarptautinis „Gervėčių“ klubas

Šventėme Atvelykį

Smagiai šventėme Atvelykį Ūsionių lituanistinėje mokykloje. Lauke ieškojome kiško pyrago, o suradome kiško paruoštas dovanėles. Tai buvo džiaugsmo. Rado me ir pabertų nudažytų kiaušinių, kuriuos sugrįžę į klasę ridenome,

daužėme, išrinkome tvirčiausio kiaušinio savininką.

O įdomus kiško pyragas laukė mūsų klasėje... Prie saldaus stalo minėme mėsles, prisiminėme įvairias senolių tradicijas.

Aniuta Pirtan ir Zlata Jurkevič

Švenčiame Atvelykį drauge su mokytoja Aldona Misiūniene.

Juozo Misiūno nuotr.

Pavasario šventė Lietuvos ambasadoje Minske

Gavę kvietimą į „Pavasario šventę“ iš Lietuvos ambasados Baltarusijoje, rimtai kibome į darbą ir jau balandžio 23 d. buvome Minske.

Labai šiltai visus susirinkusius pasveikino ambasadorius Evaldas Ignatavičius. Renginį išradingai vedė režisierė Virginija Tarnauskaitė. Ji visus suintrigavo laišku, kurį ir pacitavo: „Gavau aš šiandien laišką pavasario. Tas šelmis taip ilgai man neparašė, o nuo pernai metų dingo kaip į vandenį – nei laiško, nei žinutės, nei paskambino. Nors... tiesą sakant, jis ir nežadėjo. Pati aš jį akiai įsižiūrėjau... Juk šitai mergino mane ir rodė dėmesį, ne dieną, ne dvi – visus tris mėnesius. O štai paskui kažkur jis dinga... Bet šiandien aš iš džiaugsmo nenustygstu – jis parašė – aš sugrįžtu“.

Virginija Tarnauskaitė pristatė svečius – pelesiškius, gardiniškius, lydiečius, minskiečius, rimdžiūniškius. Visi mes dainavome, šokome, deklamavome.

Mūsų mokykla dar parodė Jadvygos Čiurlionytės „Baltutės daina“ inscenizaciją. Prie mūsų prisijungė ir „Žilvičio“ ansamblio močiutės, kurios padainavo velykinių dainų, ypač visiems patiko sūpuoklinė daina „Učia čia učia čia“. Smagu, kai vyresnioji karta perduoda savo žinias, išmintį jaunesniesiems.

Visų buvo įdomiai parengtos programos ir suvenyrai.

Pradžią visus ir ambasados darbuotojų kvartetas, kuris grojo, o mes dainavom, šokom ir šėliojom.

Už „Pavasario šventę“ nuoširdžiai dėkojame Lietuvos ambasada Baltarusijoje, mokyklos administracijai, kultūros namams ir Gervėčių krašto bendruomenei, padėjusiems surengti šią kelionę.

Auksė Lukša
Mantas Lukša
Gražina Bublevič

Rimdžiūnų vidurinės mokyklos lietuvių mokomąja kalba mokiniai

Gervėčių krašto šventė Vilniaus rotušėje

Rimdžiūnų mokyklos mokiniai.

Autorės nuotr.

Balandžio 7 dieną į Vilniaus rotušę rinkosi Tarptautinio „Gervėčių“ klubo nariai, jų bičiuliai, kraštiečiai, svečiai iš pačių Gervėčių bei Rimdžiūnų lietuviškosios mokyklos mokiniai ir mokytojai, Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinės mokyklos atstovai. Jau tradiciniu, kasmetiniu tapęs renginys visada pritraukia gausybę žmonių, norinčių susipažinti su Gervėčių kraštu bei jo žmonėmis, pabendrauti, sužinoti, kuo jie gyvena, apie ką svajoja.

Vakaras prasidėjo ansamblio „Puelli Vilnensis“ šoku, o vėliau – simboliu Gervėčių krašto himnu – „Gervėčių giesmė“, kurią su gervėtiškiais drauge giedojo atstovė visi renginio dalyviai. Sveikinimo žodį tarė renginyje sveičiavęsis LR seimo pirmininkės pirmasis pavaduotojas Algirdas Sysas, Nepriklausomybės akto signatarų klubo vardu pasveikino signataras Saulius Pečeliūnas, Vilniaus mero Remigijaus Šimašiaus sveikinimą perskaitė miesto savivaldybės kultūros ir švietimo skyriaus vedėja

Eglė Stonkutė, buvo perskaitytas ir Seimo pirmininkės pavaduotojos Irenos Degutienės sveikinimas, gražiai pasveikinta Rimdžiūnų lietuviškosios vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Angelė Valienė, šį mėnesį švenčianti septyniadesimtmečio jubiliejų. Ji buvo apdovanota ne tik išpūdinga gėlių puokšte, bet ir Santarvės premijos steigėjų medaliu „Už nuopelnus Vilniui ir tautai“, kurį mokytojai įsegė šios premijos skyrimo komisijos kancleris Saulius Povilaitis. Tokiu pat medaliu pagerbtas ir renginyje dalyvavęs Gervėčių Švenčiausiosios Trejybės bažnyčios kunigas Leonas Nestiukas, kuris, tardamas padėkos žodį, kalbėjo: „Jau dvidešimt metų, kaip aš dirbu Gervėčių parapijoje. Šiais metais per didžiulius Švenčiausiosios Trejybės atlidus ir rengiuosi šį jubiliejų paminėti, į kurį kviečiu visus atvykti, nepasididžiuoti.“

Po oficialiosios renginio dalies gražia poetine velykine kompozicija renginį pratęsė Rimdžiūnų

Koncertuoja Evelina Šimelevičiūtė. Autorės nuotr.

mokyklos mokiniai, kuriems programą padėjo parengti jų mokytojos lituanistės Loretta Saveljeviene ir Angelė Valienė. Juos papildė Bezdonių pagrindinės mokyklos „Saulėtekis“ mokiniai smagiai muzikavę prižiūrimi užklausinės veiklos mokytojos Jurgitos Kasčiukaitės – Kutkienės. Ne vieno bezdoniško tėvų ir senelių šaknys – Gervėčių krašte, ne veltui ir draugystės bei nuoširdaus bendradarbiavimo gijos jungia šias abi mokyklas. Moksleivių pasirodymą prasmingai papildė Rimantas Klimas, solo padainavęs, pritardamas kanklėmis lietuviškų dainų. Į koncertą gražiai įsijungė ir jauna Pelesos kraštą atstovavusi Evelina Šimelevičiūtė, kurianti ir atliekanti dainas. Visą renginį vainikavo Vilniaus karininkų ramovės ansamblis „Vilnelė“, vadovaujamas Laimos Purlienės. Žiūrovai ilgai nenorėjo paleisti atlikėjų nuo scenos po jų puikaus pasirodymo.

Marija Šaknienė

Lietuvos kultūros, švietimo ir informacijos centrui – 15 metų

Balandžio 1 d. Rimdžiūnuose iškilmingai paminėtas Bendros Baltarusijos-Lietuvos įmonės „Lietuvos kultūros, švietimo ir informacijos centras“ penkiolikos metų jubiliejus.

Savo aktyvia, skirtingų tautybių žmones vienijančia veikla Centras pelnytai yra tapęs Gervėčių krašto kultūros židiniu. Todėl neatsitiktinai šventėje gausiai dalyvavo vietinės valdžios, Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos, Lietuvos Respublikos ambasados Baltarusijoje atstovai, Gervėčių krašto lietuvių bendruomenė, aplinkinių miestelių ir kaimų gyventojai.

Renginys prasidėjo mišiomis vienoje gražiausių šventyklų visoje Baltarusijoje – Švenčiausiosios Trejybės bažnyčioje, kurias auko-

jo ilgametis lietuvių puoselėtojas klebonas Leonas Nestiukas. O dainininkės Sigutės Trimakaitės giedojimas nepaliko abejingais nei vieno klausytojo.

Lietuvos Respublikos ambasadorius Evaldas Ignatavičius, lin-

kėdamas vienybės, energijos ir ištvėrmės, perdavė Užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus sveikinimą ir padėką Centro kolektyvui už nenuilstamą lietuvių kalbos, kultūros puoselėjimą, lietuviškų papročių ir tradicijų išsaugojimą ir sklaidą Baltarusijoje.

Susirinkusiems koncertavo Centro folklorinis ansamblis „Žilvitis“, džiugino skambios Sigutės Trimakaitės atliekamos liaudies dainos.

Inf. iš LR ambasados tinklalapio

Koncertuoja „Žilvitis“.

Autorius nuotr.

M. Miškinienės naujų knygų sutiktuvės

Eilės skaito Kamilė Prėskienytė.

Autorės nuotr.

„Vilnija“ surengė konferenciją

Balandžio 4 dieną Vilniaus mokytojų namų svetainėje „Vilnijos“ draugija surengė mini konferenciją, kurioje dalyvavo Lietuvos švietimo ministerijos regioninių mokyklų skyriaus vedėjas Jonas Vasiliauskas, Cingų fondo valdybos narys Jonas Endriukaitis, „Ryto“ draugijos pirmininkas Algimantas Masaitis, L R seimo narys Rytas Kupčinskas, Seimo mokslo, kultūros ir švietimo komiteto biuro vedėjas Kęstutis Kaminskas, Eišiškių S. Rapolionio gimnazijos mokytojas Vytautas Dailydka, „Vorutos“ redaktorius Juozas Vercinkevičius bei kiti dalyviai. Renginį vedė „Vilnijos“ draugijos pirmininkas hab. dr. Kazimieras Garšva ir jo pavaduotoja Nijolė Balčiūnienė.

Konferencijoje aptarta padėtis lietuviškose Rytų Lietuvos mokyklose, išreikštas susirūpinimas, kad daugelis jų dėl mokinių skaičiaus mažėjimo uždarnos. Po pagrindinio K. Garšvos pranešimo pasisakiusi L R švietimo ministerijos atstovė Vida Poderienė informavo apie egzaminų naujoves. Jos žodžiais, „nuo šių metų rugsėjo 1-osios visi 1–4 klasių mokiniai mokysis pagal vieną programą. Į mokymo programą įtraukiamos politinės kalbos, pvz. Just. Marcinkevičiaus kalba laidojant Sausio 13-osios aukas ir kitos.“

Pranešimą konferencijoje padaręs A. Masaitis atkreipė dėmesį, kad balandžio 3 dieną sukako 12 metų, kai atkurta „Ryto“ draugija. Jis pažadėjo „Ryto“ draugijos muziejuje išsaugoti visų uždaramų

lietuviškų mokyklų Rytų Lietuvoje lenteles. Jis pabrėžia, kad yra susidaręs Vilniaus žiedas, į kurį įeina ir Šalčininkų rajonas, ir Rudamina, Juodšiliai, Sudervė, Bendorėliai bei kitos didžiulės gyvenvietės, kur daug vaikų, o visai nėra lietuviškų mokyklų nei darželių. Tai skubiai spręstina problema. Trūkstant ikimokyklinio ugdymo įstaigų dalis mažamečių vaikų turinčių tėvų emigruoja. Tai viena emigracijos priežasčių.

Savo pasisakyme J. Vasiliauskas primena įvairių fondų, remiančių mokyklas, veiklą, jų pagalbą remontuojant mokyklas bei kita.

N. Balčiūnienės pranešimas, skirtas etninių žemių lietuviams bei jų problemoms. Atkreipė dėmesį, kad jiems labai nelengva, pasiklydus tarp dviejų Lietuvos Respublikos ministerijų (Švietimo ir Užsienio reikalų), turinčių spręsti jiems kylančias problemas. Nesutvarkyti ir sienos kirtimo reikalai nei socialinis draudimas. Tautinėms mažumoms grąžintas Tautinių mažumų departamentas, o lietuviams – ne.

Seimo nario Rytas Kupčinskos nuomone, ateityje švietimu turi rūpintis **tik valstybė!**, ne savivaldybės. Švietime liberalizmo būti negali.

Konferencijoje savo naujausią knygą „Laisvi su laisvais, lygūs su lygiais“ pristatė Juozas Vercinkevičius. Tai publicistikos rinkinys. Jame autoriaus interviu su a. a. Stasiu Trepšiu iš Gervėčių, Izidoriu Šimelioniu iš Pelesos bei kitais neeiliniais žmonėmis. Prasmingas priminimas gyvenusių ir dirbusių etninių žemių lietuvių, bet jau iškeliavusių amžinatvėn. Knyga gausiai iliustruota autoriaus nuotraukomis.

Marija Šaknienė

Konferencijos akimirka – N. Balčiūnienė, J. Vercinkevičius, K. Garšva.

Autorės nuotr.

Balandžio 27 dieną į Trakų biblioteką skubėjo naujų knygų gerbėjai. Čia į susitikimą pakvietė Gervėčių krašto dukra Malvina Miškinienė, gegužę švėšianti devyniasdešimtmetį, padovanojusi skaitytojams dvi naujas savo kūrybos knygeles. Vieną – „Kas giesmėn netilpo“, kurioje, kaip ji pati prisistato, – prisiminimai, apsakymai, novelės ir kitą – „Skruzdėlytės Smalsuolytės nuotyčiai“, skirtą mažiesiems skaitytojams.

Renginį gražiai vedė Trakų rajono vyriausioji bibliotekininkė Irena Jocienė. Ji – nepamainoma panašių renginių vedėja. Knygų sutiktuvėse dalyvavo ne tik vietiniai, trakiškiai, Trakų literatai, kaip Teresė Balkutė, Vytautas Žemaitis, bet ir svečiai iš Vilniaus – Tarptautinio „Gervėčių“ klubo pirmininkas Alfonsas Augulis, klubo valdybos narė Marytė Urbonavi-

čiūtė, „Lietuvių godų“ redaktorė Marija Šaknienė, žurnalistas Bernardas Šaknys. Leidusi akies krašteliu pažvelgti į savo kūrybinę virtuvę autorė paskaitė keletą trumpų ištraukėlių iš savo knygų, o vaikiškos knygelės eiliuotus tekstus patikėjo perskaityti Trakų pradinės mokyklos antrokei Kamilei Prėskienytei. Mergaitė mielai tai padarė, suteikdama žiūrovams klausymosi malonumą. Mažiesiems skaitytojams skirta knygelė labai spalvinga, ryški, tekstai paprasti ir lengvai įsimenami. Iliustracijos – tai pačios Malvinos Miškinienės išaugintų gėlių nuotraukos, spalvingos, išraiškingos, traukiančios dėmesį. Puiki dovana ikimokyklinukams ir pradinukams, tinkama lavinti skaitymo įgūdžius ir supančio pasaulio, gamtos pažinimą. Už kiekvienos parinktos iliustracijos ir

tekstuko juntama ilgametės pedagogės įžvalga, patirtis ir išmintis.

Pristatant M. Miškinienės knygas prisiminta ir kita jos veikla – Gervėčių krašte, Pelegrindos kaime įrengtas etnografinis muziejus, turtingas unikaliais to krašto eksponatais, jos negėstanti meilė gamtai, augmenijai. Žengdama per devyniasdešimtmečio slenksį ji dar puikiai sugeba prisiosinti savo sodelyje daugybę įvairiausių gėlių, jas prižiūrėti ir tiesiog kolekcionuoti, fotografuodama gražiausius jų žiedus. Šiomis knygomis Malvina papildė savo kūrybos aruodą. Prieš tai ji jau buvo išleidusi keturias. Tikimės sulaukti ir daugiau darbščiosios gervėtiškos kūrinų, linkėdami jai sveikatos, stiprybės ir ištermės gyvenimo ir kūrybos kelyje.

Marytė Žarkauskaitė

Nuo Vaivadiškių iki Rimdžiūnų...

*Lėkti ir lėkti
Skristi gyventi
Saulę pasiekti
Upe sruventi
Paukštį pavyti
Vėją pralenkti
Tik nesuklupti
Tik nesilenkti
Šviesa pavirsti
Skliaute žvaigždėtam
Ugnim pleventi
Gėle žydėti
Vėju nubusti
Banga putota
Tik nepalūžti
Tik nesustoti...*

Taip, mielas skaitytojau, tu nesuklydai – šios poetės Marijos Žarkauskaitės eilės skirtos mūsų mielai lietuvių kalbos mokytojai, žurnalistei, kraštotyrininkei, renginių organizatorei, tautinių tradicijų puoselėtojai, lietuviško žodžio nešėjai – Angelei Valienei – švenčiančiai balandžio 23 dieną jubiliejinį gimtadienį. Visos šios išvardintos veiklos – visa jos širdis, kūryba, meilė žmogui, pagaliau, visas jos gyvenimas, kuriame būta visko, bet Angelė niekada neleidžia sau tokios prabangos – pasiduoti, nusiminti. Kiekvieną iššūkį ji visuomet sutinka iškelta galva ir optimistiškais žodžiais: „ai, nieko, viskas bus gerai“. Ji savo kukliu, bet prasmingu gyvenimu galėtų būti tikru pavyzdžiu, kaip reikia mylėti žmogų, darbą ir gyvenimą.

Angelė, baigusi Vilniaus universiteto filologijos fakultete lietuvių kalbą ir literatūrą, dirbti buvo paskirta į Gervėčių vidurinę mokyklą lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja. Šis kraštas jai nebuvo svetimas, ji ir anksčiau aktyviai dalyvavo kraštotyrininkų ekspedicijose, kurių metu surinkta medžiaga buvo panaudota leidžiant knygą „Gervėčiai“. Ji jau trečią „kadenciją“ dirba Gervėčių krašte, Rimdžiūnuose, apie kurį visada mielai atsiliepia. Juolab, kad jau daugelį metų yra aktyvi „Gervėčių“ klubo narė. Ji suspėja ir aktyviai dalyvauja Rimdžiūnų etnografinio ansamblio „Žilvitis“ veikloje. Jos paruošti mokiniai sėkmingai dalyvauja

VDA gotikinėje salėje vaikų ir anūkų apsuptyje gėlės Angelei iš etnologės Gražinos Kadžytės rankų. Marijos Šaknienės nuotr.

įvairiuose literatūriniuose renginiuose, konkursuose ir olimpiadose, vykstančiuose Lietuvoje. Per kiekvieną šventę ji sulaukia sveikinimų iš visų laidų buvusių mokinių ir kartu dirbusių mokytojų iš Rimdžiūnų lietuviškos mokyklos, Juodšilių „Šilo“ vidurinės mokyklos, Profesinio mokymo centro, „Moksleivio“ redakcijos darbuotojų, draugų, pažįstamų. Ir visi atsiliepia apie šį puikų ir kūrybingą žmogų tik gražiai.

Viena mokytoja drauge dirbusi su Angele dalijosi prisiminimais: „Angelę pažįstu jau daugelį metų. Prisimenu ją visada dirbančią, viskuo besidominčią, besirūpinančią savo šeima, bendradarbiais, draugais. Aš visada stebėdavau ir draugiškai pavydėdavau, kaip viename žmoguje tiek telpa gėrio, paprastumo, bet ne prastumo, optimizmo net kraupiausiomis gyvenimo minutėmis. Žiūrėk, ji dalyvauja ir Molėtų krašto choro „Indraja“ muzikinėje veikloje, vakarais dainuoja folkloriniame ansamblyje „Sadauja“, o sekmadieniais Arkikatedros bažnytiniam chore gieda... Iš kur tiek laiko, meilės dainai, kūrybiškumo ir atsidavimo bet kokiai veiklai? Ji nutyli įžeista, įskaudinta...Pateisina kiekvieną suklydusį. Ji nepraeis nė pro viena, kuris suklydo, paslydo. Ji visada ras ką pasakyti, kaip palaikyti ir ištarti savo aukišnę frazę: „baik, net negalvok, viskas bus gerai“. Jos ištiesta jautri

pagalbos ranka palietė ne vieną ir liečia ligi šiol. Paklausta, kaip spėja dirbti Lietuvoje ir Baltarusijoje, plačia savo šypsena dar kartą patvirtina, kad dirbti mylimą darbą, jos didžiausias gyvenimo džiaugsmas.“

Mes su Angele dirbame ne pirmus metus ir ne viename darbe, todėl apie šią nuostabią asmenybę galėčiau kalbėti labai ilgai. Nes man Angelytė yra ne tik kolegė, bet ir labai gera draugė, sesuo, patarėja, gyvenimo mokytoja, kartais net mama, sugebanti būti geru pavyzdžiu, kaip lietuvių kalbos mokytoja ir kaip žmogus. Linkiu kiekvienam savo gyvenimo kelyje sutikti tokį artimą ir šiltą žmogų, kaip Angelę. Visada klausdavau, iš kur tavyje, Angele, tiek jėgų ir entuziazmo? Jos gyvenimo variklis – šeima. Tai puikios dvi dukros: Eglutė – talentinga aktorė, Rasytė – šokėja, vadovaujanti meno mokyklai Nidoje. Na, o jauniausiasis Vytautas, sėkmingai baigęs muzikos studijas Austrijoje, dirba Klaipėdos muzikiniame teatre chorvedžiu. Ją džiugina, neleidžia pailsti ir nuteikia eiti į priekį būrys anūkų, kuriems močiūtė yra tikra Dievo dovana. Fizinės ir dvasinės stiprybės Angelė semiasi iš gimtųjų Vaivadiškių upių, laukų ir miškų grožio alsavimo. Ji čia atsigauna po sunkių, bet malonių darbo dienų.

Nukelta į 3 psl.

Netekome Marytės Kontrimaitės 1947 02 09–2016 04 16

Ši gražų pavasario mėnesį, gamtai puošiantis žaluma ir pirmaisiais žiedais, netekome ilgametės „Lietuvių godų“ skaitytojos, puikios mėnraščio, kaip ir visų etninių žemių lietuvių, bičiulės, sąžiningo ir doro žmogaus – Marytės Kontrimaitės. Kaip Lietuvos rašytojų sąjunga praneša, „eidama šešiasdešimt devintuosius, po ilgos ir sunkios ligos mirė poetė, vertėja, publicistė, Armėnijos Mokslų Akademijos garbės daktarė Marytė Kontrimaitė.

Marytė Kontrimaitė gimė Vilkaičiuose, Plungės rajone, 1947 m. vasario 9 d. 1949 m. su šeima buvo išstremta į Irkutsko srities Bodaibo miestą. 1965–1970 metais Vilniaus universitete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą, 1971–1973 m. stažavosi Jerevano universitete, studijavo armėnų kalbą ir literatūrą. Baigusi studijas dirbo mokslinė redaktore „Enciklopedijų“ redakcijoje, buvo LRT televizijos meno laidų redaktorė, vėliau dirbo laikraščiuose ir žurnaluose „Moksleivis“, „Literatūra ir menas“, „Caritas“, „Dienovidis“. 1983–1996 m. buvo

laisvai samdoma vertėja. Nuo 1998 iki 2012 metų – Lietuvos radijo ir televizijos komisijos narė, 1999–2002 metais – Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto patarėja kultūrai ir žiniasklaidai. Nuo 2003 metų dirbo mokslinė redaktore Mokslo ir enciklopedijų leidybos institute.

Marytė Kontrimaitė išleido tris eilėraščių rinkinius: „Kristalų atskalos“, „Dienų veidai“, „Palei pat gyvenimą“. Buvo žinoma ir kaip vertėja, vertė iš ispanų, vokiečių, o daugiausia – iš armėnų kalbos: išvertė ir sudarė armėnų poezijos rinktinę „Akmuo ir šviesa“, „Armėnų apysakas“, G. Eminio, H. Tumaniano, K. Simoniano, V. Pohosiano ir daugybės kitų autorių kūrinius. Taip pat paskelbė daugybę straipsnių apie armėnų literatūrą, kultūrą, istoriją.

Jos nuopelnai armėnų literatūrai neliko nepastebėti: 2012 m. jai suteiktas Armėnijos Mokslų akademijos garbės daktarės vardas „už armėnų ir lietuvių ryšių stiprinimą ir plėtojimą“, o 2015 m. įteiktas Grigoro Narekaci atminimo medalis. Tais pačiais metais jai buvo suteiktas Armėnijos miesto Giumri garbės pilietės vardas. 2013 metais Marytė Kontrimaitė buvo apdovanota Lietuvos žurnalistų draugijos skiriama Stasio Lozoraičio premija „Kelyje į Vilties Prezidento Lietuvą“. Marytė Kontrimaitė priklausė Lietuvos rašytojų sąjungai ir Lietuvos vertėjų sąjungai, buvo Lietuvos žurnalistų draugijos narė ir ėjo jos Centro valdybos pavaduotojos (2006–2009), o nuo 2009 iki 2011 – pirmininkės pareigas, taip

pat buvo Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos narė bei Lietuvos ir Armėnijos draugijos pirmininkė. Nuo 1994 m. Lietuvos krikščionių demokratų partijos narė, nuo 1993 m. buvo jos valdybos narė, 1996 m. kartu su LKDP kandidavo į LR Seimą.

Marytė Kontrimaitė, nors visą gyvenimą turėjusi sveikatos problemų, buvo tvirto charakterio, visuomeniškas žmogus, ji sugebėjo gyventi ne tik savo reikalais ir rūpesčiais, bet jautė ir bendresnių dalykų svarbą. Po 1988 metų žemės drebėjimo, būdama Lietuvos pagalbos nukentėjusiai Armėnijai komisijos narė, atkakliai kovojo su „Didžiojo brolio“ draudimu evakuoti nukentėjusias žmones į Lietuvą. Ir jai pasisekė suorganizuoti evakuaciją – atvyko apie 1200 žmonių, iki 1990 metų vasaros veikė armėnams įsteigta mokykla. Vėliau sėkmingai rinko labdarą Kalnų Karabacho žmonėms ir pati asmeniškai, nebodama karo pavojų, lydėjo ją iki tikslo.

Marytės Kontrimaitės gyvenimą galima simboliškai nusakyti dviem žodžiais: akmuo ir šviesa. Taip, kaip ji pavadino savo sudarytą ir į lietuvių kalbą išverstą armėnų poezijos antologiją. Šie du žodžiai, regis, išduoda ir tai, kas jai pačiai buvo šioje žemėje svarbiausia.

Liūdime drauge su Marytės Kontrimaitės gedinčia šeima – vyru Ruslanu, dukromis Vega ir Justina bei jų šeimomis, seserimis, kitais artimaisiais ir nuoširdžiai juos užjaučiame.

„Lietuvių godos“

Mirė kun. Juozas Nikodemas Petraitis MIC (1922–1952–2016)

Atvelykio sekmadienį Australijoje mirė kun. Juozas Nikodemas Petraitis MIC. Marijonų kongregacijos narys 93 metų amžiaus kun. Petraitis buvo ilgametis Adelaidės lietuvių katalikų šv. Kazimiero parapijos klebonas. Jis dėl amžiaus ir ligos paskutiniuosius metus gyveno Tappeiner Court prieglaudoje, kurioje mirė balandžio 3 dieną.

Juozas Petraitis gimė 1922 metų liepos 16 Milgaudžių kaime, Tauragės rajone, mažžemių ūkininkų šeimoje, pasitraukė į Vakarų 1944 metais, rengėsi kunigybei net penkiose seminarijose: Telšių, Kauno, Eichstätto, Romos ir marijonų Clarendon Hill (JAV) kur buvo įšventintas kunigu 1952 gegužės 22 d. Tarnavo marijonų parapijose JAV ir Argentinos lietuvių katalikų sielovadoje Mendozoje ir Avellanedoje, Buenos Airių provincijoje. Nuo 1984 metų – Adelaidės lietuvių katalikų klebonas, tuo pačiu metu patarnaudavo

kunigo neturėjusiai ispanakalbių bendruomenei.

Kun. Petraitis ir jo pirmtakai palaikydavo glaudžius ryšius su Adelaidės arkivyskupija, kasmetiniai arkivyskupijos kunigų susitikimai įvykdavo Adelaidės lietuvių katalikų centro patalpose. Adelaidės arkivyskupas Phillip Wilson savo arkivyskupijos kunigų, migrantų kapelionų ir visų tikinčiųjų vardu pareiškė gilią užuojautą ir maldos artumą velionio artimiesiems.

Kunigo Petraičio MIC laidotuvės įvyko Adelaidės katalikų arkivyskupijos Šv. Pranciškaus Ksavero katedroje balandžio 12 dieną. Prieš Mišias tikintieji buvo kviečiami dalyvauti Rožinio maldoje, kuri buvo kalbama lietuviškai. Laidotuvių išvakarėse Adelaidės lietuvių atsisveikinimas su klebonu įvyko Šv. Kazimiero parapijos koplyčioje, balandžio 11 d. Gedulingoms Mišioms vadovavo Lietuvos vyskupų konferencijos de-

legatas užsienio lietuviams katalikams prel. Edmundas Putrimas. Marijonams atstovavo t. Dariusz Drzewiecki MIC, kongregacijos vyresnysis Filipinų vikariate.

Kun. Juozas Nikodemas Petraitis MIC buvo paskutinis nuolatinis marijonų kongregacijos lietuvis kunigas tarnavęs Adelaidės lietuvių parapijoje po kun. Albino Spurgio MIC (1907–1985), kun. Antano Kazlauskio MIC (1907–1976) ir Prano Dauknio (1920–2002). Marijonų kongregacija vykdė lietuvių katalikų sielovadą Adelaidėje daugiau kaip penkis dešimtmečius, į Australiją pakviesti 1962 metais, mirus antrajam Adelaidės parapijos klebonui kun. Juozui Kungiui (1919–1962). Parapijos bendruomenė 1949 metais subūrė Pietų Australijos lietuvių kapelionas, istorikas ir buvęs Vatikano radijo lietuvių skyriaus redaktorius prel. Paulius Jatulis (1912–1995), miręs Vokietijoje 1995 metais. Be kunigo likusių katalikų bendruomenę aptarnauja Adelaidės kunigai australai ir iš Melburno reguliariai apsilankantis Australijos lietuvių kapelionas kun. Juozas Deveikis.

Vatikano radijas

Nuo Vaivadiškių iki Rimdžiūnų...

Atkelta iš 2 psl.

Visas Angelės bei jos šeimos gyvenimas ir veikla įprasminta 2013 metais Angelės parašytoje ir dedikuotoje vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams knygoje „Ačiū už gyvenimą kartu“. Čia įamžintos pačios nuostabiausios akimirkos su amžino poilsio išėjusiu mylimu vyru Vytuku, kuris taip pat savo „kukliu gyvenimu nešė džiaugsmą, gėrį ir sau, ir greta esančiam...“ (citata iš knygos).

Ačiū, kad esi, tokia gera ir reikalinga, lietuviybės ir kultūros puoselėtoja, lietuviško žodžio sergėtoja, brangus šviesulys, Lietuvos padangėje – Angelyte. Linkime

kuo didžiausios sveikatos, kūrybi- nių minčių, gerų žmonių apsupties ir neišsenkančios jaunatviškos energijos.

Su gražiu gimtadieniu!
„Gyvenimas atranda mus belaukiant pirmos žolės, pirmos meilės, pirmo vaisiaus, švenčių, atostogų, laimės, kuri kaip medis auga mumyse. Gyvenimas prabėga vis beiškant vienintelės tikros pasaulio vietos, žmogaus, kuriuo galėtum tikėti, prasmės, lygiausio ir žvaigždėto kelio, o gal kažkur skubančio savęs...“
(F. Sagan)

Loreta Plokštytė-Saveljeviėnė
Lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja

Šventė Rimdžiūnuose

Prieš 15 metų Rimdžiūnų ir aplinkinių kaimų gyventojai gavo dovanų nuostabų kultūros ir švietimo kompleksą. Per šiuos metus įvyko daug svarbių įvykių ir kultūrinių renginių, šios sienos matė nemažai garsių Lietuvos ir Baltarusijos artistų.

Tad balandžio pirmą dieną Rimdžiūnų kultūros centras šventė iškilmingą 15 metų jubiliejų. Centro fojė svečius džiugino kraštietės dailininkės Danutės Pilibienės, gyvenančios Lietuvoje, darbų paroda: „Dovana mamai“. Greta puikavosi rankdarbių parodos „Rimdžiūnų raštai“, „Velykiniai raštai“ bei Baltarusijos lietuvių liaudies meistrės Marijos Mažeikienės nuotraukų paroda. Čia buvo galima pabendrauti su įžymiais artistais iš Baltarusijos ir Lietuvos. Žiūrovai vos tilpo, visi norėjo dalyvauti jubiliejiname kultūros centro renginyje, į kurį susirinko ne tik vietiniai kultūros mylėtojai, bet ir svečiai.

Šventinį koncertą pradėjo Rimdžiūnų kultūros centro merginos simboliniu šokiu „Paukščiai“. Šis šokis, simbolizuojantis dviejų šalių draugystę, įkvėpė visus koncerto dalyvius. Toliau renginį lydėjo Lietuvos Respublikos atstovybės Baltarusijoje, Lietuvos švietimo ministerijos, rajono ir vietinių institucijų sveikinimai bei nuostabios dovanos. Vakarą iškilmių pakilią nuotaiką džiugino nepakartojamos muzikinės kompozicijos, kurias atliko pamilti Lietuvos ir Baltarusijos artistai.

Pagal tradiciją, kuri įsigalėjo nuo pat centro atidarymo, abiejų šalių atstovai uždegė žvakutes, jų liepsna bylojo vakaronės atidary-

mą, kurios metu skambėjo abiejų šalių svečių sveikinimai. Keisdami vieni kitus, scenoje pasirodė atlikėjai, poetai ir prozaikai, skirdami savo kūrinius Rimdžiūnų krašto žmonėms. „Žilvitis“ ir „Žilvitėlis“ savo muzikiniame sveikinime sudėjo visą lietuvių gyvenimą, tradicijas ir kasdienę buitį. Olegas Ulasik, Monika Petrik, Aleksandr Muzykantov ir Tatjana Boravaja, Lietuvos žvaigždė Sigutė Trimaikaitė ir Herkus Kunčius, Marida Drangaj ir Tatjana Koršuk, Natalija Tamelio ir Dmitrijus Karasis – ir tai dar toli gražu ne visas, tą vakarą pasirodžiusių žvaigždžių sąrašas. Na, o Baltarusijos didžiojo akademinio teatro operos solistę Eleną Sinevskają, pakerėjusią savo balsu, žiūrovai pasitiko audringais plojimai ir sveikinimais. Ne mažiau teigiamų emocijų sulaukė ir mini spektaklio ištraukos „Aukšti krantai“ artistų pasirodymas. Beje, šis spektaklis, skambėjęs dviem kalbomis, sukurtas pagal Evaldo Ignatavičiaus eiles, kurį režisavo Lietuvos kultūros centro direktorė Virginija Tarnauskaitė!

Kiekvienais metais Kultūros, švietimo ir informacijos centras atranda vis daugiau ir daugiau, pri- jaučiančių jo kultūrinei veiklai, draugų. Per šiuos egzistavimo metus centras pateisino visų lūkesčius savo gyvavimu, patrauklumu, unikaliu kultūros židiniu, kuris kasdien traukia dėmesį abiejų šalių kultūros elito atstovus ir išaugo į tikrą krašto pasididžiavimą.

Kurkit, klestėkit ir sulaukit dar daug jubiliejinių iškilmių!

Loreta Plokštytė Mokytoja

Koncertuoja „Žilvitis“ ir Rimdžiūnų mokyklos mokiniai. Autorės nuotr.

Ar iki 2030 m. Lietuvoje įmanoma sustabdyti prekybą žmonėmis?

Jungtinės Tautos, Niujorkas, JAV, balandžio 7 d. 2016, Konferencija: „Prekybos žmonėmis sustabdymas iki 2030: globalių partnerių vaidmuo moderniosios vergovės panaikinime“

JT duomenimis šiandien modernioji vergovė yra pasauliniu mastu organizuotas nusikalstamas verslas, kasmet atnešantis 150 mlrd. USD nelegalaus pelno, kuriame įkalinti (įvairiais duomenimis) nuo 21 iki 36 mln žmonių, iš jų 75% dirba prievartinį darbą be jokio atlygio, 25% prievarta išnaudojami seksualiai. Didesniais ar mažesniais mastais neteisėtai, bet kiekvienoje valstybėje į ją įtraukti pažeidžiamiausi žmonės. Lietuva nėra išimtis.

Pirmiausia reikia keisti mąstymą: žmonių galvojimą apie vienas kitą, ypač apie tuos, kurie skursta, neleisti jų išstumti už visuomenės ribų; ugdyti atjautą ir pagarbą kiekvienam žmogui, socialinę atsakomybę prieš pačius pažeidžiamiausius.

Konferencijoje pasisakė dvi dešimtys pranešėjų. dalyvavo aštuonių valstybių JT misijų atstovai bei keli šimtai klausytojų. Lietuvai atstovavo lietuviai diasporoje prel. E. Putrimas (Katalikų sielovados delegatas išėivijai, Kanada) ir N. Baumilienė (Kazickų Šeimos Fondas, JAV). Konferenciją kartu su Jungtinėmis Tautomis organizavo šv. Mortos Grupė, įkurta 2014 m ir pavadinta pagal Popiežiaus Pranciškaus rezidenciją Vatikane, su tikslu sustiprinti ir koordinuoti tarptautines pajėgas prekybai žmonėmis ir visokioms vergovės formoms stabdyti.

James Cockayne iš Jungtinių Tautų Universiteto kalbėjo: „Tikroji vergovės kaina išeina iš pavertimo vergu ribų, vergovė suteikia depresiją, nerimą, pažeidžiamumą būti vėl parduotam, ilgalaikį skurdą, aukų vaikai netenka priėjimo prie švietimo. „Kartų efektas“ paveikia visą bendruomenę, sumažina darbingumą, ir uždeda našta visiems. Kovoti prieš vergovę yra ne tik moraliai būtina, bet ir ekonomiškai verta.“

Donna Hubbard, buvusi prekybos žmonėmis auka, pasakojo, kaip jos pagrobėjai ją laikė prostitutcijos verge, kontroliavo bauginimais. Ji išsigelbėjo tik pakliuvusi į įkalinimo įstaigą, ir kalėjimo prižiūrėtojai atpažinus joje ne nusikaltėlę, bet auką. Donna pristatė Tarptautinių Oro Linijų Ambasadorių organizacijos veiklą, kurioje apmokomos stiuardės, kaip keleivių tarpe atpažinti prekybos žmonėmis aukas. Po pasisakymo

salė Donna palydėjo ovacijomis stovėdama ir su ašaromis akyse.

LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė, lankėsi Jungtinėse Tautose 2015 rugsėjį, kada 193 JT narės pasirašė susitarimą iki 2030 vykdyti Darnaus Vystymosi 17 tikslų. Kartu su dar kelių šalių prezidentais, Nobelio premijos laureate Malala, aktoriais Daniel Craig ir Charlize Theron, muzikantu Stevie Wonder ir mokslininku Stephen Hawking, LR Prezidentė nusifilmavo reklaminiame JT video. Tikslingai pati pasirinko ar ne, tačiau Prezidentė kalbėjo apie tikslą Nr. 8, kuris kviečia sukurti darnų ekonominį augimą, produktų įdarbinimą, o Nr. 8.7. – sustabdyti priverstinį darbą, šiuolaikinę vergovę, prekybą žmonėmis, vaikų darbą ir vaikų karinę tarnybą. Į šiuos tikslus atkreipti dėmesį ir juos įgyvendinti yra pakviesti visi: politikai, religinės ir nevyriausybinės organizacijos ir verslo atstovai, pilietinė visuomenė.

Balandžio 7 d. konferencija dėmesį atkreipė į Darnaus Vystymosi Tikslus 8.7, 5.2 ir 16.2, kuriuose yra kalbama apie įvairias šiuolaikinės vergovės formas.

Kardinolas Vincent Nichols, Westminsterio arkivyskupas ir Katalikų Kunigų konferencijos Anglijoje ir Velse prezidentas, kurį Popiežius Pranciškus įpareigojo vadovauti šv. Mortos grupei su tikslu sujungti policijos ir kunigų darbą vergijai sustabdyti. Šiuo metu šv. Mortos grupėje yra 36 valstybės, paskutiniosios prisijungusios buvo Lietuva ir Argentina 2015 m., – kalbėjo kardinolas. „Turime radikaliai įsipareigoti atstatyti kiekvieno žmogaus orumą, kuris būtų apsaugotas ir gerbiamas visomis aplinkybėmis, orumą, kuris nepriklauso nuo sugebėjimų ar statuso, bet kurio šaknis yra žmogaus egzistencijoje, dieviškame žmogaus gyvenimo prade...“ Kardinolas pasakojo, kaip Londono tikinčios moterys sugebėjo susitarti su Skotland Jardo policija, ir dėka šios „neįtikėtinos partnerystės“ policija pradėjo atskirti aukas, ir ne tik jų nebausti, bet jas gelbėti, ir pagaliau bausti tikruosius nusikaltėlius.

Monique Villa, Thomson Reuters Fondo vadovė pristatė fondo iniciatyvas šiuo klausimu. Pirma, bankai (Chase, City Group, TD Bank, Barkleys, Wells Farbo, WU, American Express, Bank of America) kartu su Manhateno Vyr. Advokatu ir T. Reuters Fondu sudarė sutartį tikrinti banko transakcijas, pagal kurias galima identifikuoti prekybos žmonėmis veiklą. Antra, „Trust Women initiative“ – suteikianti moterims,

buvusioms vergėms, darbus ir padedanti tobulėti profesionaliai. Trečia, TrustLaw – advokatų tinklas, veikiantis 170 šalių, kurie skiria savo paslaugas pro bono, be visų kitų atvejų ir prekybos žmonėmis atvejais. Ketvirta, globalus „Stop Vergovei Apdovanojimas“ (Stop Slavery Award) nuo 2016 lapkričio bus skirtas toms korporacijoms, kurios sutiks būti patikrintos, kad jokiose jos grandyse nėra naudojamas vergų darbas. Penkta, „Praneškite apie vergovę“ – savaitinis seminaras žurnalistams šviečiantis, kaip atpažinti ir skelbti apie vergovės atvejus, pranešti apie nusikaltimus, žmogaus teisių pažeidimus, korupciją, verslo ir politikos istorijas. Šešta ruošama iniciatyva su socialiniais tinklais, siekiant atpažinti prekybos žmonėmis atvejus juose.

Aktorė Mira Sorvino, Geros Valios Ambasadorė kovai prieš prekybą žmonėmis, emociškai kalbėjo apie vėluojantį dėmesį aukoms, apie tai, kad šiai milžiniškai problemai spręsti yra skiriama per mažai lėšų. Ji pasakojo apie vizitą Vatikane, kada savo akimis negalėjo patikėti tarsi „miražu“ matydama šiuo klausimu dėmesingai „meilėje ir vienybėje“ į vieną salę susirinkusius viso pasaulio religijų atstovus. Ji kvietė prezidentą Obamą, būti pirmu Prezidentu po Prezidento Linkolno ir vėl kalbėti apie vergovės stabdymą. Aktorė pasakojo apie CNN Laisvės Projektą (Freedom Project) skirtą šiam klausimui spręsti, kuriame jungiasi žurnalistai skleisti žinių apie vergovės atvejus, sėkmės istorijas, suteikti balsą nukentėjusiems.

Sesuo Imelda Poole, vadovaujanti RENATE (Tikintieji Europoje bendradarbiaujantys prieš prekybą ir išnaudojimą) papasakojo apie tikinčiųjų moterų darbą 24 Europos valstybėse su tikslu baigti vergovę, reabilituoti aukas ir padėti joms integruotis į visuomenę. Trumpame ruošiamame video „Pakviestas suteikti balsą bebalsiams“ yra ištrauka ir apie išnaudotą mergaitę Lietuvoje. Imelda atkreipė dėmesį į tris klausimus: 1. Paklausa. Turi būti įstatymiškai įteisinta, kad būtų kriminalizuojami nusikaltėliai, bet ne aukos. 2. Atkreipti dėmesį į korupciją, kuri sukelia prekybą žmonėmis. 3. Atkreipti dėmesį į kriminalinę veiklą internete, kuri sąlygoja prekybą žmonėmis.

Transatlantinė prekyba žmonėmis buvo pasmerkta 1864 m. aktu JAV, tačiau taip niekada ir nesustabdyta. „Tai nėra naujas fenomenas, mūsų tautoje vergovė nebuvo išnaikinta jau 500 metų

Prelatas Edmundas Putrimas ir Neila Baumilienė JT konferencijoje. Autorės nuotr.

(...) – kalbėjo Kenijos Ambasadorius JT **Macharia Kamau**, – Jungtinėms Tautoms truko 70 metų išdrįsti pastatyti paminklą vergovei JT kieme (NY), paskutinius 10 metų šiam paminklui buvo labai priešinamasi. Prekybos žmonėmis klausimai turi gilią šaknis mūsų psichologijoje, išreikštoje rasizme, mizogonijoje (neapykančioje moterims), baisingame išanktiniame nusistatyme. Jeigu norime spręsti šį klausimą, turime apgalvoti kaip mes vienas su kitu elgiames. Mes turim apgalvoti, kas mes esame – globali modernioji visuomenė, galvoti apie struktūrinę jos pertvarkymą, peržiūrėti ekonomikas. Bedarbystė, socialinė ir lyčių nelygybė, klimato kaita – visa tai tiesiogiai stumia žmones į vergiją...“

„Vergovės atgimimas yra viena didžiausių mūsų laikmečio tragedijų, jos panaikinimas yra moraliai būtinas.“ – sakė arkivyskupas **Bernardito Auza**, Šventojo Sosto patikėtasis pastovusis stebėtojas Jungtinėse Tautose.

Laiške konferencijai per arkivyskupą Aužą **Popiežius Pranciškus** rašė: „Siunčiu sveikinimus Jums ir visiems susirinkusiems, kurie diskutuojate šiuo sunkiu modernios vergijos ir prekybos žmonėmis klausimu, kuris šiandien visame pasaulyje yra tarsi maras. Dėkoju Jums ir šv. Mortos grupei už pastangas organizuojant šią konferenciją, valstybėms narėms, vyriausybėms, pilietinėms ir religinėms organizacijoms, kovojančioms su šiuo nusikaltimu prieš žmoniją. Pergalvojant daugialypius klausimus, kurie yra moderniosios vergijos ir prekybos žmonėmis sudėtyje, kviečiu jus stiprinti bendradarbiavimą ir bendravimą, kurie yra būtini baigiant kančią vyrų, moterų ir vaikų, kurie šiandien yra paversti vergais ir parduodami tarsi prekė. Tik tokiu

būdu sprendimai ir prevencinės priemonės leis šį klausimą spręsti kiekviename visuomenės lygmenyje. Savo diskusijose, tikiuosi matysite priešakyje kiekvieno žmogaus savigarbą, ir savo veikloje pripažinsite tarnystę patiems skurdžiausiems ir atmetiems visuomenės, kurie per dažnai yra pamiršti ir bebalsiai. Norėdamas užtikrinti Jus ir visus dalyvaujančius, kad Katalikų bažnyčia yra įsipareigojusi kovoti prieš šį nusikaltimą ir rūpintis visomis jo aukomis, aš duodu savo maldos pažadą, kad Viešpats laimingų ir vadovautų Jūsų pastangoms.“

Daugelyje pasaulio vietų žmonių skaičius išaugo greičiau negu ekonomika, žmonės migruoja iš skurdžių vietų į turtingesnes, iš gamtos stichijų ar karo nusiaubtų į saugesnes, nusikaltėliai taikosi į šiuos pažeidžiamiausius žmones. Dėl didžiulio jėgos/valdžios disbalanso vyksta žmonių pavergimas ir išnaudojimas, sukūręs pasaulį, kuris yra be teisingumo ir darnos. Tai nematomas nusikaltimas, kuris privilioja žmones, žadant geresnį gyvenimą, kuris atima iš žmonių orumą ir paverčia juos prekėmis.

Vergovei sustabdyti reikia kiekvieno iš mūsų dėmesio. Nematai aplink vergų? Pradėk analizuoti tai, ką perki.

Nori pigių prekių: jas gamina arba pristato vergai. Pasidomėk, paskaityk apie korporacijas, kurias remi pirkdamas jų gaminius, ar jų produktai yra su ženklų „pagaminta be vergų“. Gyveni Lietuvoje? Perki komisuose, pigių prekių parduotuvėse? Pasidomėk, iš kur gaunamos prekės? Didelė tikimybė, kad jas vagia Vakarų Europoje vergais paversti lietuviai vaikai.

Iš KFF NYC archyvo 2016 04 19